

Natuurtoets Maartensdijk

Opdrachtgever **CNL Management BV**

Ondertekenaar **Movares Nederland B.V.**
drs. F.M. van Schie
Kenmerk BO-FS-090041637 - Versie 0.1

Utrecht, 14 december 2009
Concept

© 2009, Movares Nederland B.V.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veeleelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Movares Nederland B.V.

Inhoudsopgave

Inleiding	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Doel	4
2 Wettelijk kader	6
2.1 Soortbescherming: Flora- en faunawet	6
2.2 Gebiedsbescherming	9
2.2.1. <i>Natuurbeschermingswet 1998</i>	9
2.2.2. <i>Ecologische Hoofdstructuur (EHS)</i>	9
2.3 Rode Lijst	10
3 Locatie en voorgenomen activiteit	11
4 Werkwijze	18
5 Resultaten	19
5.1 Bureau-inventarisatie	19
5.1.1. <i>Natuurloket</i>	19
5.1.2. <i>Gebiedsbescherming</i>	20
6 Veldbezoek	23
6.1 Planten	23
6.2 Vogels	23
6.3 Grondgebonden zoogdieren	23
6.4 Vleermuizen	23
6.5 Reptielen	24
6.6 Amfibieën	24
6.7 Vissen	24
6.8 Insecten	24
7 Effecten op natuurwaarden	25
7.1 Beschermde soorten	25
7.1.1. <i>Planten</i>	25
7.1.2. <i>Vogels</i>	25
7.1.3. <i>Grondgebonden Zoogdieren</i>	25
7.1.4. <i>Vleermuizen</i>	26
7.1.5. <i>Reptielen</i>	26
7.1.6. <i>Amfibieën</i>	26
7.1.7. <i>Vissen</i>	26
7.1.8. <i>Insecten</i>	26
7.2 Beschermde gebieden	26
8 Conclusies en Aanbevelingen	28
8.1 Aanwezigheid beschermde soorten en gebieden	28
8.2 Ontheffing Flora- en faunawet	28
8.3 Aanbevelingen	30

9 Bronnen	31
Colofon	32

Inleiding

1.1 Aanleiding

Het gemeentehuis aan de Tolakkerweg in Maartensdijk heeft zijn functie verloren. Dit komt mede doordat na de gemeentelijke herindeling het gemeentehuis in Bilthoven is gevestigd. Voor het voormalig gemeentehuis in Maartensdijk is een herontwikkelingsplan opgesteld. Een gedeelte van het voormalige gemeentehuis krijgt een nieuwe functie. Het resterende deel van het terrein tussen Tolakkerweg-Industieweg en de bestaande schoolmeesterwoning wordt gesaneerd en beschikbaar gesteld voor nieuwe ontwikkelingen. Deze ontwikkelingen bestaan uit de realisatie van kantoren en een gezondheidscentrum direct grenzend aan het historische deel van het voormalige gemeentehuis. Op het terrein worden bovendien een complex met zorgappartementen en een complex met starterswoningen gerealiseerd. Beide complexen zijn drie lagen hoog en hebben respectievelijk 18 en 24 appartementen. Op het terrein wordt ten behoeve van deze functies parkeerruimte voorzien.

Voor de bovengenoemde werkzaamheden is een natuurtoets benodigd.

1.2 Doel

In voorliggende natuurtoets worden alle soortgroepen behandeld en wordt tevens ingegaan op gebiedsbescherming. Het betreft een quick scan waarmee een eerste indruk van de aanwezige natuurwaarden wordt verkregen.

De natuurtoets moet antwoord geven op de volgende vragen:

- Komen ter plaatse en in de omgeving van de geplande werkzaamheden beschermde soorten voor?
- Wat is het effect van het project op de beschermde soorten?
- Bevinden zich in de omgeving van de geplande werkzaamheden beschermde gebieden?
- Wat is het effect van het project op de beschermde gebieden?
- Is er aanvullend onderzoek nodig?
- Is er een ontheffing van de Flora- en faunawet en/of vergunning van de Natuurbeschermingswet nodig?

Figuur 1: Zicht op de noordkant van het oude gedeelte van het voormalige gemeentehuis Camera gericht op het zuiden.

2 Wettelijk kader

De toets is gericht op de aanwezigheid van beschermde soorten en beschermde gebieden. De soortbescherming is bij wet geregeld middels de Flora- en faunawet en de gebiedsbescherming middels de Natuurbeschermingswet en het beleid uit provinciale Streekplannen.

2.1 Soortbescherming: Flora- en faunawet

Soortbescherming in Nederland is geregeld in de Flora- en faunawet. Deze wet is op 1 april 2002 in werking getreden en voorziet in de bescherming van een groot aantal in Nederland voorkomende planten en dieren.

Voor de beschermde soorten gelden de volgende verbodsbepalingen:

Artikel 8:

Het is verboden beschermde planten te plukken, te verzamelen, af te snijden, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op een andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9:

Het is verboden beschermde dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10:

Het is verboden beschermde dieren opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11:

Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12:

Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Artikel 13:

Het is verboden beschermde planten en dieren te vervoeren of onder zich te hebben.

Naast de verbodsbepalingen voor de in de wet genoemde beschermde soorten geldt voor alle in het wild voorkomende planten en dieren in Nederland de zorgplicht (artikel 2).

Bij de Flora- en faunawet kan onder voorwaarden van het verbod op schadelijke handelingen worden afgeweken met een ontheffing of vrijstelling. De beschermde soorten zijn verdeeld in drie categorieën (tabellen) waarvoor verschillende toetsingscriteria gelden bij het kunnen verkrijgen van een ontheffing:

Tabel 1 (algemene soorten)

Het betreft beschermde soorten waarvan de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Hiervoor geldt een vrijstellingsregeling als bij ingrepen sprake is van bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen.

Tabel 2 (overige / licht beschermde soorten)

Het betreft beschermde soorten waarvoor een vrijstelling geldt wanneer gewerkt wordt volgens een door de Minister van LNV goedgekeurde gedragscode. Wanneer er geen gedragscode is, zal ontheffing aangevraagd moeten worden.

Voorwaarde is dat er geen afbreuk gedaan mag worden aan de gunstige staat van instandhouding van de soort (populatie-niveau). Dit is de zogenaamde 'lichte toets'.

Tabel 3 (streng beschermde soorten)

Het betreft streng beschermde soorten. Voor deze soorten wordt alleen ontheffing verleend als er aan een aantal voorwaarden wordt voldaan:

- Er is geen andere bevredigende oplossing. Waarbij gezocht moet worden naar alternatieven voor de locatie of voor de ingreep;
- Er is sprake van een in of bij wet genoemd belang;
- Er wordt geen afbreuk gedaan aan de gunstige staat van de instandhouding van de soort;
- Er wordt zorgvuldig gehandeld ten aanzien van de soort.

Deze criteria worden ook wel omschreven als de 'uitgebreide toets'.

Bij tabel drie soorten wordt onderscheidt gemaakt tussen soorten van bijlage 1 van het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten en soorten opgenomen in bijlage IV van de EU-Habitatrichtlijn. Voor soorten van bijlage 1 van het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten kan een ontheffing worden verkregen op basis van Uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling. Dit belang kan niet gebruikt worden voor soorten van bijlage IV van de EU-Habitatrichtlijn (min LNV, augustus 2009).

Vogels

Vogels maken geen onderdeel uit van de tabellen van de Flora- en faunawet. Alle vogels zijn in dezelfde mate beschermd. Het is mogelijk te werken volgens een door het ministerie goedgekeurde gedragscode. Als de werkzaamheden buiten het broedseizoen plaatsvinden, zal in het algemeen niet snel een ontheffing nodig zijn, tenzij er soorten aanwezig zijn met jaarrond beschermde nesten. Voor deze soorten is altijd een ontheffing benodigd ook al vinden werkzaamheden buiten het broedseizoen plaats. Bij een ontheffingaanvraag, zal de uitgebreide toets zoals beschreven onder soorten van tabel 3 van de Flora- en faunawet worden toegepast.

Augustus 2009 is door het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit een wijziging in de Flora- en faunawet doorgevoerd. Voorheen waren alleen de nesten van roofvogels, uilen en spechten jaarrond beschermd. Met

de wijziging van de Flora- en faunawet is een nieuwe vogellijst afgegeven (zie bijlage I). In deze vogellijst is onderscheid gemaakt tussen soorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn en soorten waarvoor een jaarrond inventarisatie gewenst is. Indien vogels uit de laatste groep in het plangebied aanwezig zijn moet een omgevingscheck gedaan worden om te kijken of in de directe omgevingen voldoende alternatieven zijn. Is dit niet het geval dan moet ook voor deze groep een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet aangevraagd worden (min LNV, augustus 2009).

2.2 Gebiedsbescherming

2.2.1. *Natuurbeschermingswet 1998*

Op 1 oktober 2005 is de vernieuwde Natuurbeschermingswet 1998 in werking getreden. Hiermee is de Europese wet- en regelgeving volledig in de Nederlandse wetgeving geïmplementeerd. Directe toetsing aan de Vogel- en Habitatrichtlijn is daarom niet meer aan de orde. Nederland heeft sinds 1967 een Natuurbeschermingswet. Deze voldeed echter niet aan de verplichtingen die in internationale verdragen en Europese verordeningen aan de bescherming van gebieden en soorten worden gesteld. Daarom is in 1998 een nieuwe natuurbeschermingswet tot stand gekomen: *de Natuurbeschermingswet 1998*. De Natuurbeschermingswet 1998 moest de bescherming van natuurgebieden, zoals vastgelegd in de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn, in nationale wetgeving vastleggen. Al snel bleek dat de omzetting van Europese regels in deze wet onvoldoende was. De wet is wederom gewijzigd en op 1 oktober 2005 in werking getreden.

Onder de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998 worden de Vogel- en Habitatrichtlijngebieden aangewezen, gezamenlijk Natura 2000-gebieden genoemd. Daarnaast worden Beschermde Natuurmonumenten en Wetlands aangewezen en beschermd. Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur geldt een vergunningplicht. Deze vergunningen worden verleend door de provincies of door de minister van LNV. Nederland zal in de komende jaren voor alle gebieden die samen Natura 2000 vormen, beheerplannen opstellen. Deze beheerplannen maken duidelijk welke activiteiten wel en niet mogelijk zijn in en om die gebieden.

2.2.2. *Ecologische Hoofdstructuur (EHS)*

De term EHS werd in 1990 geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan (NBP) van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). De EHS is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. De EHS kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur. De EHS is een plan in uitvoering en moet in 2018 klaar zijn. Provincies wijzen in hun Streekplan de gebieden aan die onder de EHS vallen (PEHS). Hiervoor geldt bij ontwikkelingen het ‘nee-tenzij’ principe.

2.3 Rode Lijst

Voor een bepaald gebied, bijvoorbeeld Nederland, geven Rode lijsten een overzicht van soorten die daaruit zijn verdwenen en soorten die in het gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Ook op wereldschaal bestaan er Rode lijsten voor bedreigde soorten. Dit zijn de lijsten van de World Conservation Union (IUCN).

Rode lijsten hebben een signaleringfunctie en geen juridische status. Plaatsing op de lijst betekent daarom niet automatisch dat de soort beschermd is. Daarvoor is opname van de soort onder de Flora- en faunawet nodig. De Rode lijsten helpen daarbij. De minister hoopt dat volgende Rode lijsten, die per soortgroep eens in de tien jaar verschijnen, kleiner zullen zijn dan de huidige. Het ministerie van LNV werkt daaraan via het natuur- en soortenbeleid, maar verwacht ook van andere overheden en terreinbeherende organisaties dat zij bij beleid en beheer rekening houden met de Rode lijsten (www.minlnv.nl).

3 Locatie en voorgenomen activiteit

Het gemeentehuis aan de Tolakkerweg in Maartensdijk heeft zijn functie verloren. Dit komt mede doordat na de gemeentelijke herindeling het gemeentehuis in Bilthoven is gevestigd. Voor het voormalig gemeentehuis in Maartensdijk is een herontwikkelingsplan opgesteld. Een gedeelte van het voormalige gemeentehuis krijgt een nieuwe functie. Het resterende deel van het terrein tussen Tolakkerweg-Industieweg en de bestaande schoolmeesterwoning wordt gesaneerd en beschikbaar gesteld voor nieuwe ontwikkelingen. Deze ontwikkelingen bestaan uit de realisatie van kantoren en een gezondheidscentrum direct grenzend aan het historische deel van het voormalige gemeentehuis. Op het terrein worden bovendien een complex met zorgappartementen en een complex met starterswoningen gerealiseerd. Beide complexen zijn drie lagen hoog en hebben respectievelijk 18 en 24 appartementen. Op het terrein wordt ten behoeve van deze functies parkeerruimte voorzien.

In het plangebied is bebouwing aanwezig, o.a. het voormalig gemeentehuis, een schoolmeesterwoning, verschillende woningen en een bedrijfspant. Bij de woningen liggen tuinen. Achter de woningen aan de industrieweg is een bosplantsoen aanwezig. In het plangebied liggen geen watergangen.

Figuren 1 en 5 t/m 11 geven een beeld van de huidige situatie. In figuren 2 t/m 4 wordt de locatie topografisch aangegeven.

Figuur 2: Luchtfoto met hiuerin de globale ligging van het plangebied met paars aangegeven..

Figuur 3:Platte grond met de globale ligging van het plangebied met paars aangegeven.

Figuur 4: Kadastrale kaart met de ligging plangebied (geel). De bebouwing die blijft bestaan is met rood aangegeven. De rest van de aanwezige bebouwing zal worden gesloopt (groen).

Figuur 5: Zicht op de zuidwestkant van de schoolmeesterwoning ten zuidwesten van het plangebied. Camera gericht op het noordoosten. Dit deel van de schoolmeesterwoning zal bewaard blijven.

Figuur 6: Zicht op de westkant van de schoolmeesterwoning, ten zuidwesten van het plangebied. Camera gericht op het oosten. Links het gedeelte dat wordt gesloopt (inclusief lage middengedeelte). Rechts het gedeelte van de schoolmeesterwoning dat bewaard zal blijven.

Figuur 7: Zicht op het voormalige gemeentehuis met op de achtergrond het oudere gedeelte. Camera gericht op het zuidwesten.

Figuur 8: Zicht op de woningen langs de Tolakkerweg (N417) aan de noordwestkant van het plangebied . Camera gericht op het oosten.

Figuur 9: Zicht op de bomen achter de huizen aan de industrieweg en het te slopen gebouw ten noorden van de schoolmeesterwoning. Camera gericht op het noordoosten.

Figuur 10: Zicht op het bedrijf en de woningen aan de industrieweg aan de noordkant van het plangebied. Camera gericht op het westen.

Figuur 11: Zicht op de achterkant van het bedrijfspand aan de industrieweg (rechts op de foto). Camera gericht op het westen.

4 Werkwijze

Voor de natuurtoets zijn de volgende stappen doorlopen:

1. Inventarisatie beschikbare gegevens

In Nederland worden van veel soorten gegevens bijgehouden door vrijwilligers. Deze gegevens worden door Particulier Gegevensverzamelende Organisaties (PGO's) beheerd. Via het Natuurloket is op te vragen of er gegevens beschikbaar zijn en zo ja in hoeverre deze gegevens volledig en/of actueel zijn. De gegevens zijn beschikbaar per hok van een kilometer bij een kilometer.

2. Veldbezoek

Op 17 december 2009 is overdag door een veldecoloog een bezoek aan de planlocatie gebracht. Hierbij is gekeken naar de aanwezigheid van beschermde planten en (sporen van) beschermde dieren op en rond de planlocatie. Verder is op basis van het biotoop een inschatting gemaakt welke soorten er mogelijk voor kunnen komen.

December is geen goede periode voor het uitvoeren van een veldinventarisatie. Veel planten en dieren zijn in rust. Daarom is op basis van biotoopkenmerken een inschatting gemaakt of er beschermde soorten aanwezig kunnen zijn.

3. Conclusies

Op basis van de gegevens uit de bureau- en veldinventarisatie heeft een beoordeling plaatsgevonden van de effecten van de voorgenomen ingreep op de natuurwaarden. Ook zijn er aanbevelingen voor nader onderzoek opgesteld.

5 Resultaten

In dit hoofdstuk worden de resultaten van de bureau-inventarisatie beschreven.

5.1 Bureau-inventarisatie

5.1.1. Natuurloket

In de onderstaande figuur is het kilometerhok (139/463) met de planlocatie (paars omcirkeld) weergegeven. Van dit kilometerhok is de beschikbaarheid van eventuele ecologische data onderzocht. De resultaten hiervan zijn weergegeven in bijlage II.

Uit de resultaten blijkt dat de meeste soortgroepen niet of slecht zijn onderzocht.

Alleen de soortgroepen vaatplanten en amfibieën zijn goed onderzocht. Van de soortgroep vaatplanten zijn 2 algemeen beschermde soorten (tabel 1) en 1 soort van Rode Lijst waargenomen. Van de soortgroep libellen is 1 Rode Lijst soort in kilometerhok 139/463 waargenomen.

Van de soortgroepen zoogdieren en amfibieën is 1 algemeen beschermde soort (tabel 1) aangetroffen. Voor beide soortgroepen is dit kilometerhok slecht onderzocht.

Figuur 15: Kilometerhok 139/463 met paars omcirkeld het plangebied.

5.1.2. Gebiedsbescherming

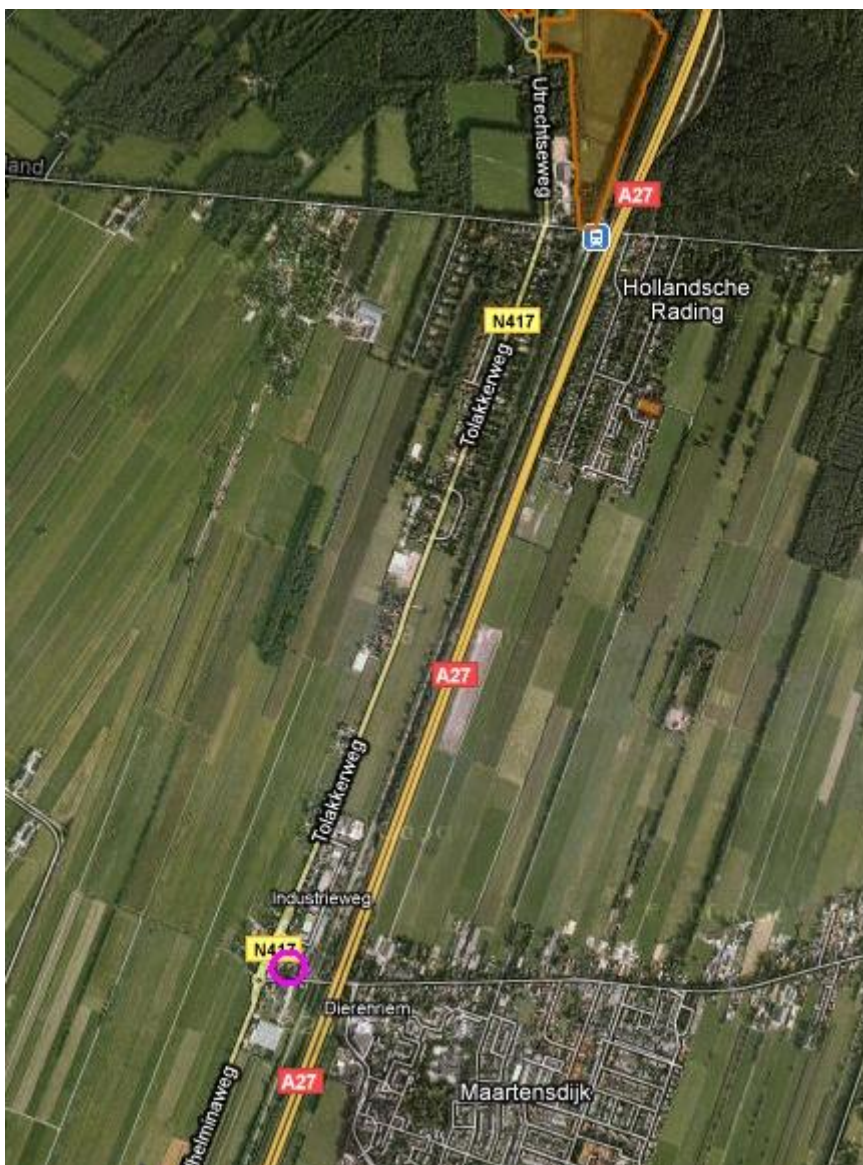
Het plangebied ligt niet binnen een beschermd natuurgebied. Wel zijn binnen een straal van 4 km verschillende beschermde natuurgebieden aanwezig.

Ten westen van het plangebied ligt op ruim 2 km afstand het Natura 2000 gebied Oostelijke Vechtplassen. Dit gebied is ook aangewezen als Wetland.

Figuur XX: Ligging Oostelijke Vechtplassen (blauw) ten opzichte van het plangebied (paars omcirkeld). Bron: www.minlnv.nl.

Verder ligt binnen een straal van 4 km het Beschermde Natuurmonument Hoorneboegse Heide. Dit gebied ligt ten noorden van het plangebied op een afstand van ruim 2 km. Tussen het plangebied en het Beschermde Natuurmonument ligt de Hollandse Rading.

Figuur XX: Ligging Hoorneboegse Heide (rood) ten opzichte van plangebied (paars). Bron: www.minlnv.nl.

Naast de Oostelijke Vechtplassen en de Hoorneboegse Heide ligt binnen een straal van 4 km van het plangebied ook verschillende gebieden die vallen onder de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) van de provincie Utrecht. Het dichtstbijzijnde gebied ligt ten westen van het plangebied op ongeveer 200 meter. Tussen het plangebied en dit gebied ligt de N417.

Figuur XX: Ligging Ecologische Hoofdstructuur (groen) ten opzichte van het plangebied (paars). Bron: www.minlnv.nl.

6 Veldbezoek

Op 17 december 2009 is het veldbezoek uitgevoerd.

December is geen goede periode voor het uitvoeren van een veldinventarisatie. Veel planten en dieren zijn in rust. Daarom is op basis van biotoopkenmerken een inschatting gemaakt of er beschermde soorten aanwezig kunnen zijn.

6.1 Planten

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde soorten planten aangetroffen. Gezien het biotoop worden in het plangebied ook geen beschermde soorten verwacht. (Het grootste deel van het plangebied is bebouwd of bestraat. Die delen waar planten aanwezig zijn cultuurgewassen. Deze zijn niet beschermd. oid)

6.2 Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn een aantal soorten vogels waargenomen. Het gaat om de houtduif, merel en kauw. In het broedseizoen kunnen ook andere soorten gebruik maken van het plangebied als nestplaats. In het plangebied zijn verschillende heggen aanwezig die als nestplaats kunnen dienen. In de klimop die tegen het gebouw tussen de schoolmeesterwoningen en het bedrijfspand groeit is een oud nest waargenomen. Ook in de grote boom ten zuiden van het gemeentehuis (oude gedeelte) is een oud nest aangetroffen. In de tuin van het voormalig gemeentehuis hangt ook een nestkast die in het broedseizoen als nestplaats gebruikt kan worden.

Soorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn niet waargenomen. Mogelijk maken soorten als de huismus en gierzwaluw wel gebruik van de aanwezige bebouwing als nestplaats. Nader onderzoek naar deze soorten is noodzakelijk.

6.3 Grondgebonden zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn geen grondgebonden zoogdieren waargenomen. Waarschijnlijk komen algemeen beschermde soorten grondgebonden zoogdieren (tabel 1), zoals egel en mol, in het plangebied voor.

Licht en/of streng beschermde soorten grondgebonden zoogdieren (tabel 2/3) worden gezien het biotoop en verspreiding niet verwacht (www.vzz.nl).

6.4 Vleermuizen

In het plangebied is geen duidelijk vliegroute aanwezig. Wel is het gehele plangebied geschikt als foerageergebied voor vleermuizen.

De bebouwing in het plangebied is geschikt als verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuissoorten, zoals de gewone dwergvleermuis. De woningen langs de Industrieweg en de Tolakkerweg hebben houten platen tegen de gevel ter hoogte van de dakgoot, waar vleermuizen achter kunnen kruipen. In het gemeentehuis, schoolmeesterwoning, bedrijfspand en schuren zijn stootvoegen aanwezig waardoor vleermuizen in de spouwmuur kunnen gaan zitten. In het te slopen deel van de schoolmeesterwoning en het gebouw tussen de schoolmeesterwoning, het bedrijfspand en de schuurtjes ? zitten scheuren, waardoor vleermuizen naar binnen kunnen.

6.5 Reptielen

Er zijn geen reptielen waargenomen. Gezien de biotoop en de verspreiding worden in het plangebied geen reptielen verwacht.

6.6 Amfibieën

In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig. Het plangebied is daarom niet geschikt als voortplantingsbiotoop van amfibieën. Mogelijk zal het plangebied wel als landbiotoop gebruikt worden. Het zal dan echter naar alle waarschijnlijkheid gaan om algemeen beschermde soorten (tabel 1).

6.7 Vissen

In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig. Beschermde soorten vissen komen daarom in het plangebied niet voor.

6.8 Insecten

Er zijn geen beschermde insecten waargenomen en gezien het biotoop en de locatie van het plangebied (www.vlindernet.nl, www.libellennet.nl), worden deze ook niet verwacht.

7 Effecten op natuurwaarden

In dit hoofdstuk worden de effecten van het project op de aanwezige natuurwaarden besproken. Er wordt onderscheid gemaakt in effecten op beschermde soorten en effecten op beschermde gebieden.

7.1 Beschermde soorten

Het gemeentehuis aan de Tolakkerweg in Maartensdijk heeft zijn functie verloren. Dit komt mede doordat na de gemeentelijke herindeling het gemeentehuis in Bilthoven is gevestigd. Voor het voormalig gemeentehuis in Maartensdijk is een herontwikkelingsplan opgesteld. Een gedeelte van het voormalige gemeentehuis krijgt een nieuwe functie. Het resterende deel van het terrein tussen Tolakkerweg-Industieweg en de bestaande schoolmeesterwoning wordt gesaneerd en beschikbaar gesteld voor nieuwe ontwikkelingen. Ten behoeve van het herontwikkelingsplan zal een gedeelte van de bebouwing worden gesloopt. Ook zal vegetatie worden verwijderd.

7.1.1. Planten

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde soorten vaatplanten waargenomen. Deze worden in het plangebied ook niet verwacht. Negatieve effecten op beschermde soorten planten treden daarom niet op.

7.1.2. Vogels

De bomen, struiken en bebouwing in het plangebied kunnen in het broedseizoen door vogels gebruikt worden als nestplaats. Indien de sloop van de bebouwing en het verwijderen van beplanting en bomen buiten het broedseizoen (15 maart-15 augustus) plaatsvinden worden voor broedvogels zonder vaste rust- of verblijfplaats geen negatieve effecten verwacht.

Tijdens het veldbezoek zijn geen nesten aangetroffen van soorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn. Mogelijk wordt de bebouwing in het plangebied gebruikt als nestplaats door de huismus en gierzwaluw. Indien de bebouwing als nestplaats door deze soorten wordt gebruikt treden er bij de sloop negatieve effecten op. Hiervoor is ontheffing benodigd.

7.1.3. Grondgebonden Zoogdieren

Kleine algemene grondgebonden zoogdieren (tabel 1) worden door de voorgenomen werkzaamheden (verwijderen bebouwing en beplanting) verstoord. Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling voor ruimtelijke projecten. Wel moet worden voldaan aan de zorgplicht. Dieren moeten een kans hebben om tijdens de werkzaamheden weg te vluchten.

Naar alle waarschijnlijkheid komen in het plangebied geen licht en/of streng beschermde soorten grondgebonden zoogdieren (tabel 2/3) voor.

7.1.4. Vleermuizen

Het plangebied is geschikt als foerageergebied van vleermuizen. Door de voorgenomen werkzaamheden wordt dit foerageergebied aangetast. In de directe omgeving blijft echter voldoende foerageergebied over.

Mogelijk wordt de aanwezige bebouwing door vleermuizen als verblijfplaats gebruikt. Door de voorgenomen werkzaamheden kunnen negatieve effecten optreden door verstoring door licht en geluid (op mogelijke verblijfplaatsen in het voormalige gemeentehuis en de schoolmeesterwoning) en door mogelijke vernietiging van verblijfplaatsen (te slopen bebouwing). Hiervoor is een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet benodigd.

7.1.5. Reptielen

In het plangebied zijn geen reptielen waargenomen en gezien biotoop en verspreiding worden deze in het plangebied ook niet verwacht. Negatieve effecten op reptielen treden daarom niet op.

7.1.6. Amfibieën

Gedurende het veldbezoek zijn er geen amfibieën in het plangebied waargenomen. Mogelijk wordt het plangebied als landbiotoop gebruikt door algemeen beschermde soorten amfibieën. Door de voorgenomen werkzaamheden treden mogelijk negatieve effecten op deze soorten op. Voor deze soorten geldt een vrijstelling bij ruimtelijke projecten. Wel moet worden voldaan aan de zorgplicht. Dieren moeten een kans hebben om tijdens de werkzaamheden weg te vluchten.

7.1.7. Vissen

In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig. Negatieve effecten op beschermde soorten vissen worden daarom niet verwacht.

7.1.8. Insecten

Er zijn geen beschermde insecten waargenomen. Gezien het biotoop worden er geen beschermde insectensoorten verwacht. Het project zal derhalve geen invloed hebben op beschermde insectensoorten.

7.2 Beschermde gebieden

Het plangebied zelf ligt niet binnen een bescherm natuurgebied. Binnen een straal van 4 km zijn wel verschillende beschermde natuurgebieden aanwezig.

Op een afstand van ruim 2 km ligt het Natura 2000 gebied en Wetland Oostelijke Vechtplassen. Gezien de afstand van het plangebied tot dit gebied, het feit dat de N417 tussen het plangebied en de Oostelijk Vechtplassen ligt en de aard van de werkzaamheden worden negatieve effecten op dit gebied niet verwacht.

Ook het Beschermde Natuurmonument Hoorneboegsche Heide ligt op een afstand van ruim 2 km. Tussen dit gebied en het plangebied ligt de Hollandsche Rading. Negatieve effecten worden op dit gebied daarom niet verwacht.

Dichterbij ligt een gebied dat onderdeel is van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) van de provincie Utrecht. Het dichtstbijzijnde gebied ligt op een afstand van ongeveer 200 meter. Tussen dit gebied en het plangebied ligt echter de N417. Gezien de voorgenomen werkzaamheden worden negatieve effecten op de EHS niet verwacht.

8 Conclusies en Aanbevelingen

8.1 Aanwezigheid beschermde soorten en gebieden

Uit de Natuurtoets worden de volgende conclusies getrokken:

- Binnen de planlocatie zijn tijdens het veldbezoek een aantal vogels waargenomen.
- Op basis van bestaande gegevens en biotoopkenmerken worden de volgende beschermde soorten binnen de planlocatie verwacht:

	Tabel 1 algemene soorten	Tabel 2 Licht beschermde soorten	Tabel 3 Streng beschermde soorten
diverse broedvogels			X
Vogels met jaarrond beschermde nesten (huismus, gierzwaluw)			X
egel, mol en andere algemene kleine zoogdieren	X		
vleermuizen, mogelijk verblijfplaatsen en/ of foerageergebied			X
amfibieën, enkele algemene soorten	X		

- Uit de volgende soort(groep)en zijn geen beschermde soorten aangetroffen of te verwachten:
 - Vaatplanten
 - Reptielen
 - Vissen
 - Insecten
- Negatieve effecten op beschermde gebieden worden gezien de ligging van de gebieden en de voorgenomen werkzaamheden niet verwacht.

8.2 Ontheffing Flora- en faunawet

Er is ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet benodigd indien het project resulteert in handelingen die strijdig zijn met de verbodsbepalingen. Dit geldt alleen voor licht en streng beschermde soorten (tabel 2 en 3); voor algemene soorten (tabel 1) geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen een algemene vrijstelling.

In onderstaande tabel is per soortgroep (tabel 2 en 3 soorten) aangegeven of het project resulteert in handelingen die strijdig zijn met de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet.

Tabel 2 en 3 soorten	Toelichting	Ontheffing Flora- en faunawet
diverse broedvogels **	De bebouwing en de bomen en beplanting in het plangebied wordt in het broedseizoen gebruikt als nestplaats door broedvogels. Voor het verstoren van broedende vogels wordt geen ontheffing afgegeven. Indien de werkzaamheden buiten het broedseizoen plaatsvinden is geen ontheffing benodigd. Uitzondering zijn soorten jaarrond beschermde nesten zoals uilen, huismus en gierzwaluw, zie hieronder.	Nee, mits er geen broedende vogels worden verstoord. De werkzaamheden kunnen doorgang vinden indien de werkzaamheden buiten het broedseizoen plaats vinden of als door een ter zake kundige wordt vastgesteld dat er geen broedende vogels aanwezig zijn.
vogels met een vaste rust- of verblijfplaats	Mogelijk nestelen huismus en gierzwaluw in de bebouwing van het plangebied.	Mogelijk. Nader onderzoek vogels met jaarrond beschermde nesten is noodzakelijk.
vleermuizen *	De bebouwing in het plangebied is potentieel geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Daarnaast wordt het plangebied mogelijk gebruikt als foerageergebied door vleermuizen.	Mogelijk. Nader onderzoek naar het gebruik van het plangebied door vleermuizen is noodzakelijk.

* Voor vleermuizen is een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet benodigd indien verblijfplaatsen worden verstoord. Ontheffing voor verstoring van vliegroutes en foerageergebied is alleen benodigd indien deze van cruciaal belang zijn voor de instandhouding van een verblijfplaats.

** Voor broedvogels zonder vaste rust- of verblijfplaats is geen ontheffing nodig voor het kappen van beplanting, mits er tijdens de kap geen bewoonde nesten aanwezig zijn. In de regel kan het broedseizoen worden aangehouden (15 maart – 15 juli). Het gaat echter om een broedgeval, ongeacht de datum.

Conclusie is dat het project mogelijk resulteert in handelingen die strijdig zijn met de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet. Om dit te kunnen bepalen is nader onderzoek nodig.

Negatieve effecten op beschermde gebieden worden gezien de ligging van de gebieden en de voorgenomen werkzaamheden niet verwacht.

8.3 Aanbevelingen

Er worden de volgende mitigerende maatregelen aanbevolen om te voorkomen dat het project leidt tot handelingen die strijdig zijn met de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet, en om te voldoen aan de zorgplicht:

1. Het bouwrijp maken, en met name het verwijderen van de aanwezige vegetatie, dient buiten het broedseizoen plaats te vinden. Indien dit niet mogelijk is dient vooraf middels een veld check door een deskundige te worden bekeken of er vogels broeden in de vegetatie of in de bomen. Indien broedende vogels aanwezig zijn kan niet worden gewerkt.
2. Het bouwrijp maken moet vanaf 1 zijde gebeuren zodat dieren kans hebben om te vluchten.
3. Tijdens nachtelijke werkzaamheden dient zo min mogelijk gebruik te worden gemaakt van verlichting. Uitstraling naar de omgeving moet worden vermeden.
4. Aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid van vogels met jaarrond beschermde nesten en vleermuizen is noodzakelijk.
5. De grote boom ten zuiden van het voormalige gemeentehuis dient te worden behouden.

9 Bronnen

De Vlinderstichting; Bos F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, 2006

De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming. Nederlandse Fauna 7. Leiden. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey – Nederland.

Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002

De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

Internet

- www.flora-fauna.amsterdam.nl.
- www.natuurloket.nl
- www.minlnv.nl
- www.noordholland.nl
- www.ravon.nl
- www.vzz.nl
- www.vlindernet.nl
- www.libellennet.nl

Colofon

Opdrachtgever CNL Management BV

Uitgave Movares Nederland B.V.

Divisie Infra
Milieu en Natuurontwikkeling

Utrecht

Telefoon
Telefax

Ondertekenaar drs. F.M. van Schie
adviseur

Projectnummer

Versie:	1.0	Status	vrijgegeven
	Naam:	Paraaf:	Datum:
Opsteller	Drs. F.M. van Schie		
Controleur	Drs. T.P. Seip		21-12-2009

Bijlage I Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten

Bron: Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep (min LNV, 31 augustus 2009B).

Nesten jaarrond beschermd zijn:

- Boomvalk
- Buizerd
- Gierzwaluw
- Grote gele kwikstaart
- Havik
- Huismus
- Kerkuil
- Oeheo
- Ooievaar
- Ransuil
- Roek
- Slechtvalk
- Sperwer
- Steenuil
- Wespendif
- Zwarte wouw

Niet jaarrond beschermd, inventarisatie wel gewenst

• Blauwe reiger	• IJsvogel
• Boerenwaluw	• Kleine bonte specht
• Bonte vliegenvanger	• Kleine vliegenvanger
• Boomklever	• Koolmees
• Boomkruiper	• Kortsnavelboomkruiper
• Bosuil	• Oeverwaluw
• Brilduiker	• Pimpelmees
• Draaihals	• Raaf
• Eidereend	• Ruigpootuil
• Ekster	• Spreeuw
• Gekraagde roodstaart	• Tapuit
• Glanskop	• Torenvalk
• Grauwe vliegenvanger	• Zeearend
• Groene specht	• Zwarte kraai
• Grote bonte specht	• Zwarte mees
• Hop	• Zwarte roodstaart
• Huiswaluw	• Zwarte specht

Bijlage III Resultaten Natuurloket

Rapportage voor kilometerhok X:139 / Y:463								
Soortgroep	FF1*	FF23*	FF vogels	Hrl*	RL*	Volledigheid*	Detail*	Actualiteit*
Vaatplanten	2				1	goed	-	1975-2007
Mossen						slecht		1997-2007
Korstmossen						niet		1992-2007
Paddestoelen						niet		1992-2007
Zoogdieren	1					slecht		1997-2007
Broedvogels						niet		1996-2007
Watervogels						slecht	0%	96/97-06/07
Reptielen						niet		1992-2007
Amfibieën	1					slecht		1992-2007
Vissen						niet		1992-2007
Dagvlinders						niet		1998-2008
Nachtvlinders						niet		1980-2008
Libellen					1	goed	0%	1993-2007
Sprinkhanen						niet		1993-2007
Overige ongewervelden						slecht		1993-2007

Legenda

FF = Flora- en faunawet lijst 1 (vrijstelling)

FF23 = Flora- en faunawet lijst 2 + 3 (streng beschermd)

H/V = Habitatrichtlijn (alleen bijlage 2 en 4) of Vogelrichtlijn

RL = Rode Lijst

Volledigheid onderzoek

Hiermee wordt aangegeven of op basis van de gebrachte bezoeken een volledig overzicht is te verwachten van de soorten van de betreffende soortgroep.

Detail

Met dit percentage wordt aangegeven welk aandeel van alle van dit kilometerhok beschikbare gegevens van Rode-Lijstsoorten en wettelijk beschermde soorten op gedetailleerder niveau beschikbaar is.

Actualiteit

Per groep is aangegeven uit welke periode de gegevens zijn opgenomen.

Beschikbare vegetatieopname binnen kilometerhok 139/463

Opname: **317** (schaal: Braun/Blanquet)

Soortnaam	Vegatatielaag	Bedekking
<i>Callitriche stagnalis</i> (Gevleugeld sterrenkroos)		+
<i>Ceratophyllum demersum</i> (Grof hoornblad)		+
<i>Hottonia palustris</i> (Waterviolier)		3
<i>Lemna minor</i> (Klein kroos)		+
<i>Lemna trisulca</i> (Puntkroos)		+
<i>Nostoc</i> (wier) ()		+
<i>Potamogeton mucronatus</i> (Puntig fonteinkruid)		+
<i>Ranunculus aquatilis</i> (Fijne waterranonkel)		1
<i>Riccia fluitans</i> (Gewoon watervorkje)		+